

Vischnancas cun centers d'asil vegnan distgargiadas

La regenza respunda ad ina dumonda da deputada Elisabeth Mani-Heldstab (pbd Tavau)

DA MARTIN CABALZAR

■ **La regenza è pronta da distgargiar vischnancas cun centers transitorics per requirents d'asil da lur grevezzas finanzialas supplementaras. Quai succeda en il rom da la refurma da la gulivaziun da finanzas.** Uschia respunda la regenza ad ina dumonda parlamentara da la deputada burgais-democratica *Elisabeth Mani-Heldstab* da Tavau. Sco l'interpellanta constatescha hai en ils onns passads dà differentas vischnancas che han stuì sa declerar prontas da pussibilitar in center da transit sin lur territori communal. En quest connex haja il chantun adina puspè empermess ch'i na resultian betg custs supplementars per las vischnancas da staziunament.

Bunas empermischuns, la realitad è dentant outra

«En realitad n'è quai dentant betg dal tutfatg vaira», di Elisabeth Mani-Heldstab. Il chantun surpiglia bain ils custs da gestiun. En la lescha davart il sustegn da las persunas basegnusas saja numnadain previs da sustegnair mo persunas en la procedura d'asil admissas provisoricain sco era persunas cun ina dumonda d'asil refusada legalmain. Ils fugitivs reconuschids ed admiss provisoricain na sajan dentant betg cuntegnids en quest artitgel. Els giessian pia cumpletmain a quint da las vischnancas cun tals centers d'asil. Ils custs supplementars resultian en emprima lingua tar ils uffizis socials, las scolas e las controllas d'abitants. Per l'administraziun communal chaschunia quai ina lavur supplementara considerabla sco tar l'agid per tshertgar abitaziuns, intermediar lavur, agid pratic per pussibilitar ina vita independenta e per la scolarisaziun.

Ina retschertga tar il departament cumpetent haja confermà quests pro-

Vischnancas cun centers d'asil transitorics sco a Schluain duain vegnir distgargiadas finanziain da custs supplementars.

FOTO N. SIMMEN

blems, pretenda Elisabeth Mani. La regenza haja concludì d'indemnisar – fin l'entrada en vigur da la nova gulivaziun da finanzas – las quatter vischnancas pertutgadas dal staziunament (Schluain, Cazas, Cuir e Tavau) – cun pauschalmain tut en tut 100 000 francs ad onn. Tenor Mani cuvria quella indemnisaziun da 20 000 resp. 30 000 francs per vischnanca dentant mo ina part dals custs supplementars. Uschia hajan ils custs betg cuvrids da confederaziun e chantun muntà per Tavau l'onn 2011 a 60 000 francs e quai per 30 letgs. En l'avegnir stettian a disposiziun a Laret dentant 120 letgs uschia ch'ils custs sajan consequentmain blier pli auts.

La regenza po obligar las vischnancas da recepir asilants

«Tenor la lescha federala davart las persunas estras ed ils fatgs d'asil po il chantun obligar las vischnancas d'acceptar requirents d'asil a norma dal dumber d'abitants da las vischnancas», scriva la regenza. Il chantun possia era manar agens centers da collocaziun sco er procurar per atgnas structures per prestar l'agid d'urgenza.

«Sche las vischnancas ston supportar grevezzas finanzialas schmasiradas perquai ch'ellas ston procurar per la collocaziun, las conceda la regenza ina gulivaziun finanziaria», conferma la regenza. La gulivaziun subsidiara vegnia

dentant mo applitgada sche las grevezzas na pon betg vegnir cuvridas autramain, per ex. tras la gulivaziun da finanzas e da grevezzas. Las grevezzas valian sco schmasiradas sche las expensas communalas han per consequenza ch'i resulta in augment d'almain 10 per tschient. Gulivadas vegnian dentant maximalmain ³/₄ da las grevezzas.

Tenor la gulivaziun da finanzas actuala survegnian las vischnancas nagins pajaments directs u indirects da gulivaziun per ils fatgs d'asil. Tras la gulivaziun nova vegnian las contribuziuns da gulivaziun per tut las vischnancas influenzadas dal dumber da las persunas che en il process d'asil. Da quai profitian cunzunt las

vischnancas cun centers da transit. La regenza vegnia a preschentar al cussegl grond ils detagls da questa dumonda.

Evitar custs excessivs per las vischnancas

La regenza conceda ch'i possian resultar custs supplementars pervia dals requirents d'asil cunzunt en las vischnancas cun centers da transit. En quest connex duaian però vegnir evitads custs supplementars excessivs pervia d'in center da transit envers ina situaziun cun ina repartiziun gulivada dals requirents d'asil sin las vischnancas. En quests cas prevesia la lescha pajaments da gulivaziun, scriva la regenza.

La refurma da la gulivaziun vegnia a tegnair quint da la situaziun speziala da las vischnancas cun ina cumpart surproportionala da requirents d'asil. Per eruir il dumber d'abitants d'ina vischnanca vegnian ins a quintar en l'avegnir la populaziun residenta permanentain. A partir da 2010 vegnian era persunas che han il status d'asilant resguardadas, uscheprest che lur dimora munta ad almain in onn. L'onn 2010 han ins registrà tut en tut 600 persunas en questa categoria. Da quellas vivevan 339 persunas en las vischnancas da Cazas, Cuir, Schluain e Tavau. Tar la nova gulivaziun vegnan pajadas contribuziuns da gulivaziun era per questas persunas, punctuescha la regenza. Uschia vegnan las 4 vischnancas distgargiadas considerablain. Tenor l'avis da la regenza na para in'ulteriura gulivaziun en spezial per ils custs da fugitivs reconuschids ed admiss provisoricain da betg esser necessaria.

La regenza haja era l'intenziun dad auzar las contribuziuns chantunalas a l'instrucziun per uffants da lingua estra, quai che vegnia a distgargiar supplementarain las vischnancas pertutgadas.